

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Az olasz

generalissimusz signore Cadorna különös egy ember. Ki hivatalos harctéri jelentéseit olvassa, akarva, nem akarva — nevetni kénytelen.

Nem mintha azok oly humoros tartalmuak lennének, hogy az embernek nevetni kellene, de amiatt a végtelenül nevetséges kifogások miatt, melyek „hivatalos” harctéri jelentéseiben vörös fonálként végighúzódnak s amelyekkel kudarcainak sorozatát a semleges államok, mint a központi hatalmak gúnykacaját magáról elhárítani igyekeznek.

Mikor a talián nemzet hüségesküjét megszegve, a monarchiának arcába vágta a harci keztyűt — signore Cadorna volt az első, aki „a medve bőrére ivott”. D'Annunzio után ő volt a leghangosabb. Persze katonáéknál. Mi neki Tirol, mi neki Karintia, mi neki a „végelgyengülésben szenvedő” Ausztria. Egy végtelenül lesajnáló kémozdulattal elintézte Monfalconét, Trientet, Görzöt, Triesztet, Laibachot és Innsbruckot. A macskabajuszú signore Cadorna.

S csodálatos, hogy az 1915 év e nagy Napóleonia még mindig tul az Isonzón rágcslája mérgében három szál bajuszt. Egy lépéssel sem tudott még továbbra menni — mint ameddig a Monarkia katonái — taktikai okokból — beengedték. A Folgaria-Lavarone sikon csapataink úgy kiépítették hadalásait, hogy itt egy olasz áttörés teljesen ki van zárva. Az Etsch és Sugana völgye között az egész hegyvidék egy összefüggő természeti erődíjmeny, amelyet a gyáva olasz katonaság soha sem képes bevenni. A doberdói fensik is oly kemény diónak bizonyult,

amelybe ezer és ezer olasz katonára beletört a fogát. Ugyanez áll a görzi hidifőről is. Sikeres akcióról itt még csak beszélni sem lehet. A Dolomitok felőli támadás: gondolatnak is merész, nem hogy sikerről lehetne itt szó. Az Adrián „bujósdit” játszik Itália „hósi” flottája, ki nem meri velünk a nyílt tengeri ütközetet „egyedül” megkockáztatni. Szárazon vagy vízen — bárhová is tekintünk — mindenütt láthatjuk az esküszegő Itália csúf kudarcát. Ha őszinte akarna lenni, már most is be kellene látnia, hogy aljas hitszegéseért utolérte őt is a némezis.

Az a nagyhangon hirdetett olasz offenzíva nemsokára defenzivára kell, hogy szorítkozzék. A tiroli lövészek és az azokat is felülmuló magyar honvédség irtózatos meszárást és öldöklést vitt végbe soraikban. Pedig ez még csak „ize-lítő”. Csak a kezdet. Több mint 60-000 olasz halott sinyli még eddig Cadorna márkí nagyhangus balkezes operációit. Mintha a makaronisták — ha százsoros tulerőben vannak is — a mi harcedzett, mindenre képes, a csodával határosan küzdő katonáink ércgyűrűjét képesek lennének áttörni!

Ha az orosz „gőzhenger”, minden rettentő sulya csekélynek bizonyult a dicsőséges Monarkia győzelemittas bátor katonáit „lehengerelni” — akkor Cadorna márkí amugy is elkecseregett s egy csöpp lelkedéssel sem bír, minden nagyobb nyílt ütközettől félt, a magyar baka szuronytámadásaitól gyáván megfutamodó s az első nehéz tüzérségi tüze magát tisztelőt megadó olasz katonaság még annyira sem képes, hogy a kiürített területen kívül csak egy kilométert is előre menjen.

Az olasz katonák nagyon is érzik, hogy a megcsalt és kiájtzott szövetségükkel való ez a háború, a galádságnak háboruja az igazsággal. Tudatában vannak annak, hogy itt nem honvédelemről, de vágóhidravitelről van szó. Hogy a szabadműves gárda és a cammora kormány eladta őket „30 ezüst pénzért” az ententének. S ezért oly nyomogt a hangulat az olasz hadseregben. Csoda tehát, ha az osztrák-magyar „kövér Berta” bömbölé-

sére puskát, borjút, bajonettet félre, dobálva eszeveszetten futnak, menekülnek?

Nem csodáljuk, aminthogy Cadorna márkí immár közmondássá vált hivatalos harctéri jelentését a „rossz időjárás”-ról, „folytonos eső”-ről, meg „a többi „akadályok”-ról sem csodáljuk.

Itália nem érdemel mást, mint Cadorna jelentéseit arról a bizonyos „rossz időjárás”-ról...

Benedek Rezső.

A világ háború.

Az ostromolt Lengyelország.

Hihetetlen erővel haladnak előre északon a döntő erejű események. A tegnapi nap legfontosabb hadicselekedel, hogy a mi csapataink megszállották Radomot, amelyet egyenes vasuti vonal köt össze Lvangoroddal és amely a Visztula alsó folyása és a Pilica között a legfontosabb vasuti összeköttetési hely.

A németek viszont megszállották Osztrolenka néhány erődjét, amelynek a Narev és Bug vizközén van ugyanaz a jelentősége és légvonalban északra körülbelül ugyanolyan messzire esik Varsótól, mint a milyen messzire esik délre az általunk birtokba vett Radom. Német lovasság — Woysch vezérezeredez parancsnoksága alatt — pedig elérte a radom-ivangorodi vasuti vonalat.

Varsó egész rengeteg területe most mint egy vár, ugy van körülzárva, noha nem szabad elfelejteni, amit már tegnap is hangsúlyoztunk, hogy az ostromlott óriási tartományterületen északkelet felé még mindig az ellenség kezében van a bresztli-tovszk — koveli vasutvonal, amely ezt a területet az anyaországgal összeköti.

Feladatunk tehát még mindig

óriási, hiszen az ostromlott orosz seregek ennek a vasutvonalnak segítségével megerősíthetik magukat, tartalékokat hozván, vagy pedig egy katasztrófa elől az ő kimeríthetetlenül nagy országuk belsejébe menekedhetnek.

Az orosz visszavonulás.

Hőfer jelentése áttekintésre alkalmas képet nyújt az oroszok szorongatásáról, a Visztula és Bug között évv területen a magyar osztrák és német csapatok győzelmeiről, az oroszok hátrálásáról.

Külön kiemeli a jelentés Arz altábornagy csapatainak kifünő munkáját. Arz csapatai három ezeröttszáz orosz katonát és ötven tisztet ejtettek fogságba. Ezekhez kell számítani a Sokolnál fogságba kerültöket, akik több mint háromezeren vannak.

Radamtól délre és nyugatra ugyancsak az osztrák és magyar ezredek vívtak heves harcokat. Erdélyi gyalogságé Kostrzyn helység elfoglalásának érdeme, ami erős, gyors rohammal történt.

Van hir Bukovina és Bessarabia határáról is. Itt a mieink egy orosz Plasztun dandárra lecsaptak és szétugrasztották.

Stratégiai szempontból az oroszoknak a Bug és Visztula között történő visszavonulását

SÖVEGJARTO vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedék és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

aképpen magyarázzák, hogy ezt a visszavonulást nem lehet gyors menekülésnek minősíteni. Az oroszok erős hátrédeket hagynak hátra és ezekkel kemény küzdelmekbe kell bocsátkozni. A mi előnyomulásunkat azonban a legmakacsabb ellenállás sem tartóztatja fel.

A tehetetlen olasz.

Részletesen számol be Höfer jelentése az olasz harcérteleményeiről. Kiviláglik belőle, hogy az olaszok csapataik teljes feláldozására elkészülve, folytatják az egyes pontokon a megkezdett támadásokat. Így megújították az offenzívát a görzi hídfő ellen, még pedig két egymásután következő éjszakán át. Ezek a támadások is az olaszok vereségével szakszaktak meg. Délig még erős tűzértelemények lövették a hídfő eredménytelenül. A pangovai szakasz ellen felvonultak az olasz 11. gyaloghadosztály csapatai. Ezeket már leitatva kergették harcba. Délután négy órakor újabb támadás következett, amely esti nyolc órára szintén vissza lett verve.

A doberdói

fensik széléért elkecseregett küzdelem folyik. Viltz magyar honvédek visszavertek egy erős támadást, melyet az ellenség Sdraussina mellett lévő állásaik ellen intézett, — így szól a jelentés, beszámolóva a magyar honvédek dicsőséges tényéről, megemlítvén, hogy ezen a helyen az olaszoknak más három tömegtámadása is összeomlott. Egész sor meghegyesült támadásról van még referéda. A polazzo, redipugliai és vermeglianoi fensikszegélytől, a Monte Cosichotól egymásután kellett visszavonulniuk az olaszoknak, mindenütt súlyos veszteségekkel.

Olasz halottak, sebesültek nagy számban maradnak a küzdelmek helyein. A mi veszteségünk negyvenkét ember, ezzel szemben az olaszok kétszáz halottat és körülbelül négyszáz sebesültet vesztek egyedül a Kreutzberg vidéki ütközetben.

Újabb események.

A Bisztrica és a Viztula között József Ferdinánd királyi herceg hadserege erős ellenállásra talált. Csapataink Borchehovtól kétoldalt elkecseregett kizárólag szibériai ezredekkel elragadták szívósan védelmezett állásaikat. Ez a hadsereg tegnap 30 tisztet és 6000 főnyi legénységet elfogott és 9 géppuskát zsákmányolt.

A Narev mellett.

Tovább délre a Narev mellett a rozani előállítás egy erős művét rohammal elfoglaltuk, 560 oroszot elfogtunk és három géppuskát zsákmányoltunk. Az ellenség e folyó mentén makacs ellenállást kísérelt meg. A rozani, pultuski és novogeorgievszki hídfőállásokból sietve összeszedett csapataival intézett kétségbeesett ellentámadásai meghegyesültek. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. 10000 fogoly maradt kezünkön.

Görz vidékén.

Görz vidékén az olaszok tegnap is folytatták általános támadásaikat. A doberdói fensik szélén s a görzi hídfőnél egész napon át dult a csata. Este sikerült az ellenségnek a Monte San Micheleit (Sdraussinától keletre) elfoglalni. Ezt a magaslátot ma reggel Boog vezérőrnagy eddig visszatartott erőikkel visszafoglalta. Sdraussinától délkeletre csapataink nagy szívósággal tartják állásaikat. A Sagraától keletre levő rohammagaslatok felől intézett oldal-támadás végül itt is visszaverte az olaszokat; nagy veszteséggel menekültek a fedett területekre.

Csapataink a fensik egész délnyugati szélét is szilárdan birtokukban tartották és a görzi hídfőnél minden ellenséges támadást véresen visszavertek. Az olaszoknak oly rettenetes áldozatokkal megfizetett erőfeszítései ismét eredménytelenek maradtak.

A tábori árumintaforgalom újra megnyílt.

F. évi július hó 22-től kezdve a táborba árumintaküldemények ismét küldhetők, de egyelőre kizárólag csak a következő tábori postákhoz:

9, 10, 11, 14, 16, 34, 39, 45, 46, 51, 53, 55, 61, 69, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 99, 106, 109, 113, 119, 129, 136, 145, 149, 151, 168, 169, 170, 176, 186, 187, 188, 189, 191, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 251, 254, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630, Sarajevó.

A m. kir. postahivatalok szigorúan utasítva vannak arra, hogy csak oly tábori árumintaküldeményeket vegyenek fel, melyeknek csomagolása a hosszú és viszontagságos szállításnak megfelel, mert annak oka, hogy a tábori árumintaküldemények tartalma sokszor rendeltetését el nem éri, főleg az árumintaküldemények hiányos és gyenge csomagolásában rejlik, minnek következtében a tartalom a burkolatból részben, vagy egészen kiesik, illetőleg a burkolat a cimidatokkal együtt elrongyolódik.

Folyadékot, olajat és könnyen olvadó zsírszennyező anyagokat tartalmazó üvegek csomagolására kizárólag csak fa- vagy fémtartályok és dobozok használhatók. Ezek helyett hullámosan recézett 2—3-szoros ruganyos papírbéléssel ellátott papirdobozok használata, az előírt kétfős burkolat valamelyikének pótlására, ami a rendes postai forgalomban meg van engedve, a tábori postákhoz címzett árumintáknál ki van zárva.

Romló tárgyat vagy élelmiszert tábori árumintaküldeménybe elhelyezni nem szabad, mert az a meleg időjárás mellett és a viszontagságos, hosszú szállítás alatt feltétlenül megromlanék.

Az Opor völgyében

— Egy sebesült honvédszászlós tudósítása. —

A Fejérmegyei-Napló július 13-iki számában Balla Menyhért őrvezető „Temetés” című versét közli, mely két hős tizenhetes honvéd utolsó útját tárgyalja, kik orosz ortvátadásnak estek áldozatul. A megható verset Hermann Géza százados látta el vezető sorokkal és ő volt, ki azt a „Fejérmegyei-Napló” számára beküldte. Megemlíti, hogy az ortvátadás nem maradt boszultanul, mert Várady Géza ezredes felhívására másnap önként jelentkezett csapat, mintegy félszázad s a foglyok bemondása szerint körülbelül negyven ember veszteséget okozott az ellenségnek.

Erdéklődve olvastam a cikket, mert a boszuban nekem is részem volt. Ugyanis az egyik boszura küldött parancsnoka én voltam. Ezt a büntető expedíciót szeretném pár sorban a nyilvánosság elé hozni.

Az Opor völgyének egy elég fontos magaslatát, a Tatarowkát tartotta megszállva az ezred. Állásunknál sokkal alacsonyabban, erdőkoszoruzta, lassan emelkedő hegy élén állott tábori őrsünk. Előttünk bokros meredek hegyoldal vezetett a völgybe. Ide légvonalban körülbelül ezer lépésre volt az orosz lövészárók, a mienkkel egy magasságban. Tábori őrsünk és az orosz állások között a völgyben, egy alacsonyabb domb volt, s jörefeink jelentése szerint emögött közvetlen két kisebb ellenséges tábori őrs, s-nem sokkal hátrább az erdőben egy nagyobb főőrs állt. Már két hete nem történt semmi újság. Farkaszemet néztünk a tulerőben lévő ellenséggel. Annál inkább meglepett bennünket tábori őrsünk április 27-iki jelentése, hogy egyik figyelő járőrünket leszurták, s valószínűleg köztük és köztünk ellenséges járőr van, hogy állásainkat kikémljele.

Pirkadt. De mire feljött a nap, együtt állt a csapat, nyolcvan dérek honvéd, az elesetteket megboszulandó. Még csak parancsnokok kellett. Akadt önként jelentkező elég. Az egész csapat vezetését századparancsnokom, Schick Lénárd főhadnagy vette kezébe, Máhr Ágoston zászlós géppuskával jelent meg a gyülekezés helyén és annak védelmére harminc embert kért, mit meg is kapott. Nagy vita támadt, hogy a fennmaradt ötven honvédet ki vezesse. Én nyertem a parancsnoklást, mint érdekelt, hisz a két hős az én szakaszomból való volt. Századparancsnokunk egy óra időt adott a felkészülésre, s a gyülekezés helyét az ezred jobb szárnyán, a Rozanieczki patak völgyében jelölte meg. Elszéledtünk, de félóra alatt együtt voltunk. Mire én leértem, Máhr a szakaszát is rendbe hozta. Én hasonlóképpen cselekedtem, s ezután beszélgetni kezdtünk.

Parancsnokunk pontosan egy óra múlva jelent meg, s rövid beszédet intézve a katonákhoz bennünket hívott. Kiadta parancsait, kezét fogott velünk s utnak indultunk. Máhr tölem balra, a bokrokat s a terephullámokat használva ledezett, hosszú sorban iparkodott észrevétlenül tábori őrsünkig jutni. Én szakaszommal a patak melletti erdőben haladtam

rajvonalban, Máhrnál sokkal lassabban, hogy az esetben, ha a tábori őrs jelentése való, úgy az ellenséget a géppuskaerdő tüzébe hajtjam. Sajnos, egy árva lélekkel sem találkoztunk s puskaölvés nélkül értük el a hegyerincet.

Csalódva álltunk meg s elhelyezkedtünk. Én azt a helyet választottam magamnak, mely két meggyilkolt honvédem őrhelye volt. Ott feküdtek vérbe-fagyva, görcsösen sorítva a fegyvert. Hátravitettem halottaimat. Aki látta őket, könnyes szemmel, de határtalan dühbel fordult az ellenséges állások felé. Elfojtottam felindulásomat s lácsóvettem vettem ki tokjából. A hegyoldalt és a völgyben lévő kopár dombot figyelem, de nem sok eredménnyel. Mindössze egy vékony, szabad szemmel nem látható füstoszlopot vettem észre. Szemléldéseméből Máhr zavart fel, ki hozzám lépett, leült s magam mellé vont.

— Így eredmény nélkül, nem szabad visszatérni, valamit tenni kell, — mondta. — Tervem is van. Láttad azt a vékony füstöt? Ott az orosz tábori őrs tüzel. Ha én itt géppuskámmal a bokrok közt lemegyek s ha el tudom érni annak a kopár dombnak az élet, megláthatom őket s nem is leszek messzebb tőlük, mint száz lépésre. Te itt maradsz s fedezed a visszavonulásomat. Csak tíz embert viszek magammal.

— Isten segítsen. — Elment. Negyedóra múlva a bokrok közül kibukkant a kis csapat s fekvő iparkodtak a dombra felérni. Halotti csendben visszafójtott lélegzettel figyeltük minden mozdulataikat. Máhr elsőnek kapaszodik fel... Most visszacsúszkál... Most a géppuskát állítják össze... Most mind előre megy... Céloznak... Csend

Az izgalom tetőfokra hág... „Tűz!!” Hallatszik Máhr kiáltása. A tűz honvéd lő, a géppuska hallgat. „Tűz!!!” Hallatszik másodsorú is. Eldördül a második sortűz. Hogy mire lönek nem látjuk, de sejtjük, hogy most egy tábori őrs pusztult el. Csend van ismét. A szünetet arra használom fel, hogy ismét tácsóvettem vegyem elő. Megdőböne látom, hogy az ellenséges állásokból nagyobb erő ereszkedik le. Ha ez csatlakozik a főőrshez s együtt támadva el tudják érni azt a dombházat, hol most Máhr van, vagy akkor jönnek, mikor visszavonulóban van, sem ő, sem géppuskája nem lesz megmenthető. Előle a leereszkedőket eltakarja az erdő. Egy darab papirosra ráírom: „Visszavonulni, eső jön!” s egy legényemmel elküldöm az üzenetet.

A harc új fejezete következik. A főőrs egy része, mintegy huszonöt emberrel támad, mit sem tudva rólink s a géppuskáról. Ezt már mi is látjuk. A mi tíz honvédünk lassu, nyugodt tüzelésbe kezd. Mellettem a zárócsapok csetlegnek. „Csak vezényszóra tüzelni!” adatom tovább. A támadókból pár elhull, de a többiek csak kis erőt sejtve, mindig bátrabban nyomulnak előre. A bakák átkozottan roszlú lönek. Persze, hogy bátrabb legyen az ellenség. Majd eltakarja őket a domb. „Most követekezik a géppuska,” sugom a szakaszvezetőmnek. Csakugyan. Hirtelen elkezdődik a pattogás, mit a hegyek hangosan kiáltanak vissza. Pár rémes üvöltés s a

támadók közül egy—kettő fut csak vissza. Látszóval Máhrt keresem. A küldöncöm most ér oda, úgy látom pár szót váltanak, az emberei visszaneznek, a géppuskások szétszédik a fegyvert s gyorsan visszaindulnak. Akkor, mikor mi már a felülről jött erőt látjuk—kibontakozni az erdőből. Legalább háromszor annyian vannak, mint mi s Máhr még messze van. Legalább huszonöt perc kell míg felér s az ellenség tíz perc alatt a dombon lesz, ha vissza nem tudjuk őket tartani.

Társam elvezette dolgát, most én következem.

Megnyitom a tüzet, mely először lassu, de mind hevesebbé lesz. A távolság légvonalban úgy hatszáz lépés, s míg az oroszokat a domb nem védi, körülbelül kétszáz lépést kell megtenniük. Az ehhez szükséges időt kell felhasználniuk. Tulnyomó számban vannak, de a mi helyzetünk előnyösebb, mert ők az erdőt elhagyva sik kopár helyen kénytelenek előretörni, míg mi, bokrok sziklák s vastag fák mögött, fedezhetjük magunkat. A támadók közül egy-egy ott marad a gyér fűvön, mások minden bizonyonnal sebesültek, visszafutnak. Halálosan biztosan lőnek a bakák, de már a domb eltakarja őket. A tüzelés szünetel. Máhrt végre meg látom, épp előttem térszék felé. Odakiáltok „Siess“! Mi ő ugyancsak iparkodik teljesíteni.

Egy lövés dördül el mellettem s egy orosz, ki a domb élét elérte halálos fájdalommal felemelkedik, hogy újra lebukjék. Itt-ott felbukkan már egy-egy fej, ezekre is löni kezdenek. Hiába! Mindig többen látszanak a felkapaszkodók közül. Máhrt észreveszik, mikor pár lépés után a fák s sziklák közt biztos helyen lenne. Elés vezényszavak hallatszanak majd sortűz roppanik. Egy legény a karjához kap, de tovább jön. A tüzelés tetőfokra hág. A hegyek borzalmasan viszhangznak, mint ha százsoros erők küzdenének. Lőnek már az orosz állásokból is, de eredménytelenül. Máhr még egy sortűzet kap, mely veszteséget nem okoz. Hála Isten, elértek az erdőt s pár pillanat múlva biztos helyen fektésznek.

„Egy szalag töltényem még van, — mondja társam, — azt kilövöm, aztán mehetünk haza.“

Igy is történt. Az elebb tetlenségre kényszerített husz emberrel a megjött tizzel s a géppuskával megerősödve, a lehető leggyorsabb tüzet fejtjük ki. Hol itt, hol ott hallatszik az ellenség halál-ordítása. Tűzük is gyengülni kezd s egy pillanatra az ellentámadást megállítjuk. Az oroszok a domb mögé bujnak. Most itt az idő a visszavonulásra. A tüzet mintha elvágnák, oly gyorsan szüntetik be. Elhagyjuk a hegygerincet, s pár perc múlva teljes biztonságban vagyunk az erdő mélyén.

Lassanként közeledünk az állásunkhoz, hol már türelmetlenül várnak ránk. Hazaérünk, meg tesszük a jelentést. Ezredesünk kezét nyújtja s mi azt forrón szorítjuk meg. Annak a kezét, ki mintha apánk lett volna, úgy vissele gondját katonáinak.

Még a délután folyamán négy orpsz jött át hozzánk. Az egyik intelligens, német egyetemet vég-

zett. Délelőtt ő is résztvevett az ellentámadásban, két társával együtt. Tőlük tudtuk meg, hogy csak halottakban negyven embert vesztek. (Mi is körülbelül ennyire becstülük veszteségüket.) Megboszultuk az elesetteket.

Tán e két hős tizenhétos honvéd is nyugodtabban alussza örök álmát.

Fekete Géza zászlós.

A vármegye gondoskodása a lisztbeszerzésről.

A közönség fontos érdeke, hogy a gabona, illetve a liszt szükségletéről gondoskodják. Ezt természetesen csak úgy tudja megvalósítani, hogy a hatóság is segítségére van. Székesfehérvár hatósága már megkezdte ezt a munkát s mindenképen iparkodik keresztül vinni, hogy lehetőleg mindenki beszerezhesse évi szükségletét. Most a vármegye is hasonlóképen cselekszik. Az alispán felszólította a főszolgabírákat, hogy községenként irassák össze a termelőket és a nem termelőket, vagyis akiknek lisztigényüket úgy kell beszerezniük. Ha a vármegyének meglesz ez a statisztikája, akkor gondoskodni fog megfelelő mennyiségű gabona beszerzéséről.

A vármegye is készít piaci árjegyzéket.

Junius első felében tartott a város nagy értekezletet a közéletmezés ügyében, amelyen Kelemen Béla indítványa alapján elhatározták, hogy a vármegyét felkérjük, hogy az is intézkedjék a piaci kérdésben. Ha ugyanis eredményt akarnak elérni, szükséges, hogy a piac-kérdésben a város és a vármegye egyöntetűen járjon el, mert csak így lehet megakadályozni azt, hogy a piac a helyi árjegyzék miatt áruk nélkül maradjon.

Ez ügyben ma a város és a vármegye közös értekezletet tartott, amelyen a vármegye részéről Sztucs Jenő alispán, Balassa Sándor főjegyző és Kálmán Vince főszolgabíró, a város részéről pedig dr. Saára Gyula polgármester, dr. Kerekes Lajos főjegyző, a közéletmezési bizottság elnöke és Sági Lajos rendőrfőkapitány vettek részt.

Az értekezlet elhatározta, hogy a vármegye főszolgabíráihoz felhívást intéznek, hogy az egyes községek előljáróságával karöltve, készítsenek piaci árjegyzéket, s annak pontos betartásáról gondoskodjanak.

A város és a vármegye ezen közös munkáját igazán örömmel látjuk, mert ezáltal lényeges javulást várunk a közéletmezés terén. Ugyanis a város hatóságának és a rendőrségnek is könnyebb lesz a dolga ebben a nehéz, de feletté fontos ügyben.

A sebesült katonáért.

A főszékesfehérvári pályaudvaron megforduló sebesült katonákat a társadalom jótékonyaságából élő Vöröskereszt karolja fel. Eddig már körülbelül 138 ezer sebesült katonát kapott élelmet Székesfehérvár, Fejérmegye, Tolnamegye, Veszprémmegye stb. népének jószágából. Május—június hónapban a következő községből érkezett szeretetadomány a Vöröskereszt pályaudvari kirendeltséghez:

Kisláng. Rác István ref. lelkész ügybuzgalma folytán: 102 kgr. liszt, 80 kgr. bab, 5 kgr. hús, 5 kgr. zsir, 52 kgr. burgonya, 350 tojás.

Kálóz. Vargha Kálmán ref. lelkész-lelkes közreműködése útján: 268 kgr. buzaliszt, 170 kgr. bab, 224 kgr. burgonya, 24 kgr. zsir, 9 kgr. hús, 5 drb. tyúk, 45 savanyúkáposzta, 780 tojás.

Nagyperkátá. (Másodsor.) Kéri Ferenc plebános és Pletler József jegyző lelkes tevékenysége útján: 2½ zsák liszt, 4 zsák burgonya, 2 zsák bab, 1 zsák tengeri, 1 sonka, 30 kgr. lenecse, 3 kgr. cukor, kávé, frank kávé, 11 kenyér, zöldség, káposzta, hagyma, 12 kgr. zsir, 277 tojás.

Nagykönyi. (Tolnamegye.) Kis Mihály plebános ügybuzgalma folytán: 350 drb. tojás, 133 kgr. bab, 970 kgr. burgonya.

Baracska. Bóthory Dániel ref. lelkész hazafias tevékenysége útján: 20 kgr. hús, 1 zsák liszt, 2 zsák bab, 14 kgr. zsir, 5 zsák burgonya, 560 tojás.

Sukoró. Barsi Zoltán ref. lelkész lelkes utánjárása folytán: 130 kgr. liszt, 115 kgr. bab, 8 kg. füstölt hús, 212 kgr. burgonya, 9½ kgr. zsir, 1 kgr. rizs, 1327 tojás és 13 korona.

Balatonerdő. (Somogy m.) Dr. Tihanyi Pál, szt. benedekrendi plebános odaadó fáradozásai révén: 497 kgr. liszt, 203 kgr. bab, 801 kgr. burgonya, 40 kgr. zsir, 2½ kgr. hús, 1 tyúk, 1 csirke, 550 tojás és 10-60 korona.

Bakonycsernye és Sur. (Veszprém.) A suri plebános lelkes közreműködése folytán: 1½ zsák kenyér liszt, ½ zsák fűzliszt, 3 zsák burgonya, 56 kgr. bab, 9 drb. kenyér, 15 kgr. zsir, 2 edény levár, 1 üveg befőtt, 3 kgr. aszalék 220 drb. tojás és 14-40 korona.

Hőgyész. Saháfer József, a község lelkes plebánosának odaadó fáradozásai révén: 320 kgr. liszt, 2 zsák bab, 1 zsák zöldség, 44 kgr. zsir, 25 kgr. szalonna hús, 5 kgr. cukor, 340 darab tojás. Továbbá nagymélt. Apponyi Gézané grófnő jószágából 6 üveg gyümölcsiz.

Zamárdi. Neumayer Gellért szt. benedekrendi plebános és Vargha Kálmán tanító ügybuzgó fáradozásai útján: 291 kgr. liszt, 5 mm. burgonya, 104 kgr. bab, 32 kgr. zsir, 12 kgr. hús, 50 kgr. zöldség, 385 tojás.

Kisszékhely. (Tolnam.) Budanovich Vince lelkes tevékenysége folytán: 2 zsák liszt, 2 zsák bab, 4 zsák burgonya, 5 kgr. hús, 3 kgr. zsir, 20 50 korona.

Kislőd. (Veszprém m.) Felki Viktor a község lelkes plebánosának buzgó közreműködésével: 7 zsák burgonya, 3 bödön zsir, 1 zsák liszt, 1173 drb. tojás.

Kurd. (Tolnam.) A róm. kath. plebános fáradozásai révén: 1 zsák liszt, 2 zsák burgonya.

Pátka. Schier József plebános és Schön Adolf jegyző lelkes támogatása folytán: 314 tojás, 10 kgr. zöldbab, borsó, 5 kgr. cseresznye, 12 kgr. liszt, 25 kgr. bab, 2 kgr. hagyma, 1 kgr. szalonna, 1 kgr. zsir, 2 doboz cigareta és 21 08 K. Schier József plebános ajándéka a Szt. Antal perselyből 7 korona.

(Folyt. köv.)

Háborus apróságok.

Az olaszországi kivitel. Az olasz lapok a háboru kitörésekor utjongtak, hogy olaszországi kivitelünk megcsappan és ez nekünk jelentős kárt fog okozni. A statisztikai hivatal most kiadta jelentéseit és ezekből kiderült, hogy az olaszországi export elmaradásából a legnagyobb hasznunk van. Nekünk 407 millió korona kivitelünk volt átlagban Olaszországba, ami az egész exportnak alig két százalékát teszi ki. Ebből a legjelentősebb a fa-, szén-, tőzeg-export, — 16 és fél millió — ezt pedig Olaszország snyilki meg, ahol óriási a fa-és szénhiány. Jelentős volt ezek után gabona, liszt-, vágóállat-, zsidradék-exportunk, — két és fél millió — de ez is csak nekünk érdekünk, hogy ezek a cikkek itthon maradjanak, éppen úgy, mint nem veszteség másfélmillió cukor, kétny, iós gyújtó- és nyers. selyem exportunk elmaradása sem. Csupán a nyersselyem érzéni meg, de ezt jó áron biztosították most maguknak a német és osztrák selyemgyárosok és így a nemzetközi forgalom megszűnéséből — mint most kiderül — nekünk csak hasznunk és Olaszországnak pedig kára van.

Pénteken és szombaton

július hó 23 és 24 én

A pesti Apollóban —

:: 60 előadást elért ::

UJ KINEMASZKECCS

GYÖNGYIKE
HERCEGNŐ

kinemaszkeccs vigjáték

8 felvonásban.

4 film, 4 szinpadí rész.

Irta és rendezte

Korcsmáros Nándor.

Személyek:

Gyöngyike hercegnő:

KOMLOS ILKA.

a Vígsház v. tagja.

Szeregy Jolán: Balázs Gizi.

Homonnay Vilmos herceg:

Majhtényi László.

Tölgy István, festő:

Iház Lajos.

Józsai, pincér: Virágh Ferenc.

Kelemen, magán-detektív:

Lugosi Jenő.

A szenezámokat szerették:

Chorin Géza és Marton Géza.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Jegyek előre válthatók.

HIREK.

— **Adomány.** Dr. Révy Ferenc egy látszóvet és egy köpenyt küldött a Fejérmegyesi Naplóhoz katonák részére. A küldeményeket ezennel nyugtázzuk.

— **Kitüntetések.** Dr. Farkas Arnold főorvosos a harcstéren teljesített bátor szolgálatáért a Ferenc József-rend tiszti keresztjét kapta.

Dr. Takács Sándort, a 314 mozgótartalékkórház önfeláldozó orvosát a koronás arany érdemkeresztrel tüntették ki.

— **Hósi halál.** Binder Jenő és Koppe János Hindenburg-századosok az olasz harcstéren hősi halált haltak. — Arany Sándor m. kir. 17-ik honvédegyalozred közvitése Halász-utca 4 sz. alatt lakó kovácsmester az olasz harcstéren szerzett betegsége következtében a laibachi kórházban július hó 5-én elhunyt. Özvegye s két kiskoru árvája siratja.

— **Szemle a barakk-táborban.** A katonai hatóság felkérésére csütörtökön egy vegyesbizottság vizsgálta felül a Csikvári ut melletti épült hatalmas barakkvárost, ahol most a 35. gyalogezred van elhelyezve. A vegyesbizottság a vizsgálat alapján javasolni fogja, hogy a táborban 15 kutat furjanak, a szemetet elégsésk, a barakkházakat szellőztetőkké lássák el. Közegészségi szempontból fontos továbbá, hogy a tábor környékén élelmiszerárúsító bódék építését ne engedjék meg. Tűzbiztonság szempontjából pedig fecskendőkkel kell ellátni a telepet.

— **Értesítés.** A maroshegyi kápolnában f. hó 25-én (vasárnap) reggel 8 órakor sz. mise lesz.

— **Nagyszabású ünnepély a Lövdében.** A székesfehérvári Vöröskereszt egyet augusztus 20-án, Szent István király ünnepén nagyszabású kerti ünnepélyt rendez. Az ünnepély előkészítésén a vezetőség már serényen dolgozik.

— **Utószorozás.** A honvédekégszító parancsnokságok területén szervezett állandó sorozó bizottságok július, szeptember, október, november és december 20-án fognak összejülni és működni. Az eddigi nepfelkelési szemlékről elmaradtak részére pedig július 22 23-án és szükség szerint a következő napokon lesznek az utóbetűtőszemlék. Ez utóbetűtőszemléket a honvédekégszító parancsnokságok székhelyein tartják meg.

— **Katonazene a Lövdében.** Vasárnap d. u. 16-tól 10 óráig katonazene lesz a Lövdében a Vöröskereszt javára. Belépő díj személynként 20 fillér.

— **Nem lesz olcsóbb a gabona.** A magyar városok országos kongresszusa ez év június 25-én tartott üléséből tudvalegileg felterjesztéssel fordult a kormányhoz és tizenöt pontban részletezte azokat a kívánalmakat, melyeknek teljesítését a városok közlélmézése érdekében a kongresszus szükségesnek tart. A felterjesztésre most érkezett meg a válasz a városok országos kongresszusának elnökökhez. A leirat biztosítja a városokat a kormány támogatásáról, de bejelenti, hogy a gabonán és liszten kívül más élelmiszkékre maximális árának megállapítására nem vállalkozik.

— **A beteg tragikus sorsa.** Gencs Gyula cipészegéd, aki a Horog-utcában lakik, régebb idő óta szívgyöcsökben szenved, s amely betegsége, ha fellép, valóságos önkivüli állapotba hozza. Szerdán éjjeli újbot elfogta a rettenetes baj, borotvával elvágta balkezén az ereket s önkivüli állapotban az utcán fel s alá szaladgált. A szerencsétlen fiatalbort bevitték a Szt. György kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota a sok vérvesztéses következtében súlyos. Gencs jóra való, becsületes iparoslegény hírében áll, akinek szomorú sorsa igazán szánalomra méltó.

— **Az anya szigorúsága.** Benkő Józsefnét fejleltették a rendőrségen, hogy 3 éves kis fiát kegyetlenül megverte. A rendőrorvosi vizsgálat a kisgyermeken tényleg ütési foltokat talált. A kihallgatás alkalmával Benkőné azt vallotta, hogy azért verte meg gyermekét, mert egy csirkét elfogott, s nádpálca helyett a csirkét használta ütegül. A rendőrség megindította ellene az eljárását.

— **A rokkantak és elesettek családtagjainak segítése.** A honvédelmi miniszter körrendeletben intézkedett a rokkant katonák, valamint az elesettek családtagjainak segélyezéséről. A körrendelet intézkedései a következők: A háboru alatt vagy annak következtében rokkantá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok, valamint a háboru alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt vagy meghalt s a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok hátrahagyottjai mindaddig, míg a háboru tart és a háboru befejezése után is hat hónapon át a törvényszerű katonai ellátásokon felül még ideiglenes évi segélyben is részesíttetnek. Az ideiglenes évi segélyre igényt tartóknak a községi előjáróságnál kell jelentkezniük. A körrendelet felhívja az illetékes ténylezőket, hogy a jelentkezés, összeírás és az igények megállapítása körül a legnagyobb pontossággal és figyelemmel járjanak el, hogy a haza védelmében rokkantá váltak, valamint az elesettek hozzátartozói a nélkülözésektől megóvassanak.

— **Megszökött munkások.** Szekeres Károly, Kovács János hadimunkások egyik unióciós gyárban voltak alkalmaszva, ahonnan a napokban megszöktek és hazajöttek Székesfehérvárra. A rendőrség elfogta a szökevényeket.

— **Eltűnt állomásfelügyelő.** Németh Elek, Ferencmajor vasuti állomás felügyelője július hó 8-án este eltávozott hazulról, s azóta nyomavészett. Eddig még semmit sem tudnak róla.

— **Megszökött hadifoglyok.** Szababatyánhoz tartozó Lajos-telepi szőlőből 5 orosz hadifoglyok, aki oda munkára volt kirendelve, megszökött. A megszökött hadifoglyok neve és száma a következő: 19369 számú Peschenko Aexej 23 éves, polgári életben cipész, 16280 számú Tschujenkó Dávid, polgári életben kántorféle 23 éves közelegény. 16273 számú Kvavtscheiuv 20—2 éves közelegény, 17443 számú Mojszejff Jakov 30—35 éves román nyelvű közelegény, oroszul is jól beszél. 17445 számú Mahia Andrej 38 év. román nyelvű (oroszul nem igen tud) közelegény. Mindnyájan orosz katonára egyenruhában és sapkában szöktek meg. Feltalálásuk esetén a legközelebbi katonai parancsnokságnak adandók át.

— **Nincs ember, akit ne érdekelt most a gabona eladására és beszerzésére vonatkozó új miniszteri rendelet.** Ezt a rendeletet ismerteti s érthetően, megmagyarázza a Népszövetség most megjelent röpirata. Négy fillérért megszerezhető a Népszövetségi irodában s Horvát—Rónainé Kossuth-utcai papirkereskedésben. A csoportvezetők szíveskedjenek a tagok figyelmét e fontos röpiratra felhívni.

— **Katonatemetések.** Preberina György 53. közös gyalogos, domahovi lakos, a harcstéren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése 1915. évi július hó 23-án d. u. 2 órakor lesz a csapatkórház halottsházában.

Haiss Ferenc 91. közös gyalogos, rosenau lakos, a harcstéren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése július hó 23-án d. u. 2 órakor lesz a Szent György kórház halottsházában.

Kertész Mihály 17. honv. tizedes, sárosi lakos, a harcstéren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése július hó 23-án d. u. 2 órakor lesz a Csapat-kórház halottsházában.

— **Eltűntek.** Keller Ignác nyomdász, és Stonejovics Milos szerbi allampolgár, aki a nezsidéri fogolytáborba volt internálva, továbbá Ugamecs Karolin napszamos és Kaiser Károly, akik legutóbb Ercsi községben laktak, eltűntek. A vármege alispánja elrendelte a körözésüket.

— **Hulla a gabonában.** A Seregyeshez tartó Erzsébetmajor határában az egyik gabonátáblában teljesen felozott hullát találtak. Ruházatról ítvé valoszinüleg munkásokban volt 30—40 éves s már 6—8 hét óta feküdt a gabonában. A székesfehérvári járás főszolgabírája intézkedett, hogy a hulla kitélt valamiképen kinyomozhassák.

GÉPSZIU legjobb minőségben kapható Langráf Gábor és Fia bórkereskedésében Jókai-utca 8. Naponta postai szétküldés. Telefon 100.

— **Bojtorjánhajszesz korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer** üvege 1 kor. 20 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyögszertárban Kossuth-u. sarkán.

MIUMEI kávébehozatal

SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK EPULETE) ::
Pörkölt kávékeverékei utolérhetően! Saját villamos kávénapgyörköldé! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

Gyöngyike hercegnő. Kinemaszkecs 8 részben. Irta és rendezte: Korcsmáros Nándor. Bemutatja az Apolló Színház pénteken és szombaton július 23. és 24. én. Az Apolló Színház igazgatóságát műsorának összeállításában nem sz a szempont irányítja, hogy a nyári évadban gyöngyike munkákat hozzon színre, hanem, hogy a nyári évadot kiváló színzadi munkákkal tege élvezetessé a közönség számára. A „Gyöngyike hercegnő” c. nagyméretű új kinemaszkecs színterhozata, ennek az elvnek a legfényesebb bizonyítéka. Egy teljes nagy színzadi alkotásról van szó, amelyben az eredeti helyzeteket a humor frissen és eredetien megnyilvánuló hatásait a szerző irodalmi ízléssel éri el és oly biztos színzadimerettel, — ami nem

tekintve meseszövesi bravurját — a nagy siker legfőbb biztosítéka. E kinemaszkecs meséje oly dúz és részletes is oly jelentősek, hogy a tartalmának elmondásával, úgy véljük, nem érjük el azt a célt, amit öhajtanánk vele: megismertetni a közönséggel. Csupán annyit jegyzünk meg, hogy a szerepök mind elsörangak. Az előadások mindkét nap fél 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók Krausz Verovna tésdjében.

Telefon 233. — Telefon 233.

Pénteken és szombaton
július 23 és 24-én:
(LULU és JUNA)

A szép Kathylin

KALANDJAI

folytatása. III. rész. 5 és 6-ik fejezet. — Amerikai dzsungel dráma 35 fel. csodás természetesi felvételékkel.

Rendes helyárak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legelőszerebb és legolcsóbb az apróhirdetéseken hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendőek és a megjelent apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszöveg között rendes betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcöt sértik, vagy bármilyen okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyíltéri hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Egy családi ház modern berendezéssel, parkirozó udvarral kiadó. Tudakozódní Szögyény Marich utca 1. szám alatt Vekerle Ferencnél.

Csizmadiasegedekeket, eisörendű munkásokat hét korona fizetéssel és egy fiatal hetimunkást felvez Natkay Kálmán—Adonyban. (Fejér megye.)

Egy ügyes fűtő állást keres. Tobak-utca 11.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Egy jó fiu felvétetik Budai-ut 6. szám alatti tőzsdében.

Gyümölcs-utca 29. szám alatt egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden óráig kiadó.

Csinosan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 26.

Kitűnő fajú ribizli, málna, körte, idei burgonya, fejessaláta, velőborsó stb. kapható Széchenyi-utca 26. sz. alatt. Ugyanott 8—10 kocsi trágya ladó.